

تدوین برنامه ملی سلامت زنان جمهوری اسلامی ایران

مجری: دکتر بتول احمدی

گروه: سلامت زنان

سال شروع: ۱۳۹۴

سال پایان: ۱۳۹۶

چکیده

مقدمه

سیاست‌ها، استراتژی‌ها و برنامه‌های ملی نقش مهمی را در تعریف چشم‌انداز، اهداف و اولویت‌ها داشته و مبنایی برای برنامه‌های عملیاتی بر اساس عوامل زمینه‌ای در هر کشوری می‌باشد. تدوین برنامه ملی بر اساس نیازهای جامع سلامت زنان در ایران یک ضرورت است به نحوی که تمامی نیازهای سلامت زنان در طی چرخه زندگی می‌بایست مورد توجه قرار گرفته، دسترسی آنان به خدمات افزایش یافته و نحوه استفاده از منابع مراقبت از سلامت زنان بهبود یابد. این پژوهش جهت تدوین برنامه ملی سلامت زنان انجام گرفت.

روش‌شناسی

در طی یک مطالعه مروری تجارسی سایر کشورها در تدوین برنامه‌ها و سیاست‌های سلامت زنان و اسناد کلان مرتبط با سلامت زنان در ایران مورد بررسی قرار گرفت و پیش‌نویس اولیه سند تدوین گردید. مرحله بعد یک مطالعه کیفی از نوع بحث گروهی متمرکز متشکل از چهار گروه تخصصی تعیین‌کننده‌های اجتماعی سلامت، تحقیق و رصد، ارتقای سلامت، و ارائه خدمات و مدیریت اجرایی متشکل از افراد متخصص، محقق و صاحب نظر از مراکز علمی، دانشگاهی و حوزه‌های اجرایی اجرا شد و پیش‌نویس اولیه مورد بررسی و اصلاح قرار گیرد.

یافته‌ها

نتایج مطالعه منجر به تعیین اهداف کلان، اهداف راهبردی، راهبردها و راهکارهای عملیاتی برای سند ملی سلامت زنان ایران گردید. هدف کلان اول شامل ارتقای سلامت زنان در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی و پیشگیری از بیماری‌ها و کاهش عوامل خطر سلامت زنان در تمام دوره‌های زندگی، هدف کلان دوم تقویت نقش محوری زنان در تأمین سلامت خود، خانواده و جامعه و افزایش مشارکت آنان در سطوح مختلف سیاست‌گذاری، تصمیم‌گیری و اجرا و هدف کلان سوم اصلاح و رفع موانع اجتماعی (سیاسی، قانونی، اقتصادی، فرهنگی) مرتبط با سلامت زنان می‌باشد. در مجموع تعداد ۲۷ هدف راهبردی برای سه هدف کلان در نظر گرفته شد. برای هدف کلان اول تعداد ده هدف راهبردی، برای هدف کلان دوم تعداد پنج هدف راهبردی و برای هدف کلان سوم تعداد ۱۲ هدف راهبردی تدوین شد. برای هر هدف راهبردی نیز تعدادی راهبرد در نظر گرفته شد و سعی گردید که برای هر راهبرد تعدادی راهکار در سه دسته آموزشی، پژوهشی و خدماتی ارائه گردد.

بحث و نتیجه‌گیری

سند ملی سلامت زنان جمهوری اسلامی ایران چارچوبی را برای راهنمایی فعالیت های تمامی نهادهای مرتبط با ارتقای سلامت زنان فراهم نموده، اهداف و استراتژی هایی را برای پاسخ به مشکلات سلامت زنان در دوره زمانی مشخص ، تعیین و در عین حال، هدایتگر برنامه های اجرایی در سطوح ملی و استانی نیز خواهد بود. در اینسند ، تلاشهای سازمانها و نهادهای مختلف جامعه برای ارتقای سلامت زنان تجمیع شده و چارچوبی اصولی را برای عمل فراهم می سازد. فرهنگستان علوم پزشکی می تواند از سند ملی سلامت زنان در زمینه رصد و دیده بانی کلان، پایش و ارزیابی وضعیت سلامت زنان استفاده نموده، و از طریق تعاملات و ارتباطات علمی با دانشگاه های کشور که در واقع مسئولان منطقه ای در سطح هر استان هستند به ایجاد هماهنگی هر چه بیشتر در اجرای برنامه ملی سلامت زنان، در سطوح استانی یاری رساند. همچنین فرهنگستان می تواند نقش مهمی را در محقق نمودن اهداف سند از طریق هدایت آن در مسیر برنامه های توسعه ۵ ساله کشور ایفا نماید.

کلیدواژه: سلامت زنان، سند ملی ، ایران.